

Regionstyrelsen**§9****Mål och riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteter**

RS251082

Beslut

Regionstyrelsen beslutar att

- Anta riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter.

Ärendet

Alla Sveriges kommuner och regioner ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete sedan lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk förstärktes 2019.

Region Halland föreslås anta mål och riktlinjer för sitt arbete med nationella minoriteters rättigheter. Mål och riktlinjerna syftar till att säkerställa lagstiftningens intentioner inom Region Hallands verksamheter och pekar på insatser som behöver införlivas i Region Hallands ordinarie verksamhetsplanering.

Region Hallands strategi "Halland Bästa Livsplatsen 2035" och dess underliggande strategier, såsom Hälso- och sjukvårdsstrategin, Kulturstrategi med kulturplan och Strategi för hållbar tillväxt, stödjer arbetet med nationella minoriteters rättigheter. Det finns också stöd för arbetet i Region Hallands policys, såsom policy för likabehandling och diskriminering.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott föreslår Regionstyrelsen besluta

- Anta riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter.

Beslutsunderlag

- §22 RS AU Mål och riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteter
- Beslutsförslag Riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelsen

- Riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter
- Nationella minoriteter RS AU 2025-12-16

Expedieras till

Samtliga nämnder och styrelser i Region Halland

Paragrafen är justerad

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelsens arbetsutskott**§22****Mål och riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteter**

RS251082

Beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott föreslår Regionstyrelsen besluta

- Anta riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter.

Ärendet

Alla Sveriges kommuner och regioner ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete sedan lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk förstärktes 2019.

Region Halland föreslås anta mål och riktlinjer för sitt arbete med nationella minoriteters rättigheter. Mål och riktlinjerna syftar till att säkerställa lagstiftningens intentioner inom Region Hallands verksamheter och pekar på insatser som behöver införlivas i Region Hallands ordinarie verksamhetsplanering.

Region Hallands strategi "Halland Bästa Livsplatsen 2035" och dess underliggande strategier, såsom Hälso- och sjukvårdsstrategin, Kulturstrategi med kulturplan och Strategi för hållbar tillväxt, stödjer arbetet med nationella minoriteters rättigheter. Det finns också stöd för arbetet i Region Hallands policys, såsom policy för likabehandling och diskriminering.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott föreslår Regionstyrelsen besluta

- Anta riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter.

Beslutsunderlag

- §317 RS AU Mål och riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteter (Avstämning)
- Beslutsförslag Riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelsens arbetsutskott

- Riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter
- Nationella minoriteter RS AU 2025-12-16

Paragrafen är justerad

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionkontoret
Regional utveckling
Anna Lindskog
Social hållbarhetsstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2025-11-21	RS251082

Regionstyrelsen**Beslutsförslag Riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter****Förslag till beslut**

Regionstyrelsen beslutar att

- Anta riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter

Sammanfattning

Alla Sveriges kommuner och regioner ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete sedan lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk förstärktes 2019.

Region Halland föreslår anta mål och riktlinjer för sitt arbete med nationella minoriteters rättigheter. Mål och riktlinjerna syftar till att säkerställa lagstiftningens intentioner inom Region Hallands verksamheter och pekar på insatser som behöver införlivas i Region Hallands ordinarie verksamhetsplanering.

Region Hallands strategi "Halland Bästa Livsplatsen 2035" och dess underliggande strategier, såsom Hälso- och sjukvårdsstrategin, Kulturstrategi med kulturplan och Strategi för hållbar tillväxt, stödjer arbetet med nationella minoriteters rättigheter. Det finns också stöd för arbetet i Region Hallands policy, såsom policy för likabehandling och diskriminering.

Bakgrund

Sedan 2010 har Sverige haft en lag som har till avsikt att skydda nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724). 2019 trädde ändringar i minoritetslagen i kraft, som stärker rättigheterna. Syftet med de stärkta rättigheterna är att motverka diskriminering och utsatthet, möjliggöra inflytande och delaktighet samt stödja språklig och kulturell identitet, med förtydligat fokus på barn. Lagen ger de nationella minoriteterna rätt till information, skydd av kultur och språk samt rätt till delaktighet och inflytande.

De fem erkända nationella minoriteterna i Sverige är judar, romer, samer (som också är ett urfolk), sverigefinnar och tornedalingar. Minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska samt varieteter av dessa språk.

Minoritetstillhörigheten bygger på självidentifikation, som innebär att det är upp till varje enskild individ att själv avgöra om hen anser sig tillhöra en eller flera nationella minoriteter.

Utifrån lagstiftningen är samtliga svenska myndigheter:

- skyldiga att informera minoriteterna om deras rättigheter
- skyldiga att skydda och främja minoriteternas språk och kultur och särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur.
- skyldiga att ge minoriteterna inflytande över frågor som berör dem. Barns och ungas möjlighet till inflytande och samråd ska främjas särskilt.
- skyldiga att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete och dessa ska på begäran kunna lämnas ut till den myndighet som har uppföljningsansvar för lagen. Det centrala är att kommuner och regioner förhåller sig strategiskt och systematiskt till sitt ansvar för de nationella minoriteterna och minoritetsspråken och att arbetet sker i samråd med de nationella minoriteterna. Ansvaret för själva utformningen avgörs av kommuner och regioner utifrån de lokala förhållandena.

Det finns även särskilda rättigheter för finska, meänkieli och samiska:

- Enskilda har rätt att använda finska, meänkieli respektive samiska vid muntliga och skriftliga kontakter i ärenden i vilka den enskilde är part, om ärendet kan handläggas av personal som behärskar språken.

- Det finns även en skyldighet att verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli respektive samiska där detta behövs i enskildas kontakter.

Region Hallands riktlinjer för arbete med nationella minoriteters rättigheter följer lagstiftningens struktur. Arbetet med nationella minoriteter är aktuellt för alla nämnder i Region Halland. Syftet är att öka medvetenheten, stärka skyddet för nationella minoritetsspråk, och främja minoriteternas kultur och identitet.

Övergripande områden i Region Hallands Mål och riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter är:

- Information och myndighetsbemötande
- Skydda, främja och utveckla språk och kultur
- Möjligheter till inflytande
- Arbeta mot diskriminering

Övervägande

Region Hallands riktlinjer för arbete med nationella minoriteters rättigheter är ett viktigt steg i arbetet för att säkerställa att regionen uppfyller intentionerna med minoritetslagstiftningen. Arbetet med nationella minoriteters rättigheter är en del av Region Hallands övergripande arbete för att främja likabehandling och motverka diskriminering. Regionen har ett ansvar att säkerställa att alla invånare, oavsett bakgrund eller tillhörighet, har möjlighet att delta och vara delaktiga i samhället.

Barnkonsekvens- och jämställdhetsanalys

Barnkonventionen slår fast att alla barn har rätt till likabehandling och skydd mot diskriminering. I detta ärende påverkas barn som tillhör nationella minoriteter direkt eller indirekt. Dessa barn har rätt till information, skydd av kultur och språk samt rätt till delaktighet och inflytande.

Det finns skillnader i hur barn från nationella minoriteter upplever sin situation i Sverige. Dessa skillnader kan förklaras av faktorer såsom diskriminering, brist på tillgång till information och service på minoritetsspråk,

brist på representation och inflytande i beslutsprocesser. Barn från nationella minoriteter ofta upplever sig vara marginaliserade och exkluderade från samhället.

Barnets bästa i detta ärende är att säkerställa att alla barn, oavsett bakgrund eller tillhörighet, har möjlighet att delta och vara delaktiga i samhället. Detta kan uppnås genom att regionen arbetar strategiskt och systematiskt för att skydda och främja nationella minoriteters rättigheter.

Vad gäller jämställdhetsaspekten, finns det skillnader i hur kvinnor och män från nationella minoriteter upplever sin situation i Sverige. Kvinnor från nationella minoriteter kan uppleva dubbel diskriminering, både på grund av sin tillhörighet till en nationell minoritet och på grund av sitt kön. Det är viktigt att regionen beaktar jämställdhetsaspekten och säkerställer att alla invånare, oavsett kön eller tillhörighet, har möjlighet att delta och vara delaktiga i samhället.

Källor: Minoritet.se

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ekonomiska konsekvenser med anledning av beslutet

Förvaltning

Krister Björkegren
Regiondirektör

Bo-Josef Eriksson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga:

Riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter

Styrelsens/nämndens beslut delges

Samtliga nämnder och styrelser i Region Halland

Riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter

Bakgrund

Sedan 2010 har Sverige haft en lag som har till avsikt att skydda nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724). 2019 trädde ändringar i minoritetslagen i kraft, som stärker rättigheterna. Syftet med de stärkta rättigheterna är att motverka diskriminering och utsatthet, möjliggöra inflytande och delaktighet samt stödja språklig och kulturell identitet, med förtydligat fokus på barn. De nationella minoriteterna har historiskt sett varit utsatta och marginaliserade, vilket många har erfarenheter av än idag. Lagen ger de nationella minoriteterna rätt till information, skydd av kultur och språk samt rätt till delaktighet och inflytande.

De fem erkända nationella minoriteterna i Sverige är judar, romer, samer (som också är ett urfolk), sverigefinnar och tornedalingar. Minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska samt varieteter av dessa språk.

Minoritetstillhörigheten bygger på självidentifikation, som innebär att det är upp till varje enskild individ att själv avgöra om hen anser sig tillhöra en eller flera nationella minoriteter.

Utiifrån lagstiftningen är samtliga svenska myndigheter:

- skyldiga att informera minoriteterna om deras rättigheter
- skyldiga att skydda och främja minoriteternas språk och kultur och särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur.
- skyldiga att ge minoriteterna inflytande över frågor som berör dem. Barns och ungas möjlighet till inflytande och samråd ska främjas särskilt.
- skyldiga att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete och dessa ska på begäran kunna lämnas ut till den myndighet som har uppföljningsansvar för lagen. Det centrala är att kommuner och regioner förhåller sig strategiskt och systematiskt till sitt ansvar för de nationella minoriteterna och minoritetsspråken och att arbetet sker i samråd med de nationella minoriteterna. Ansvar för själva utformningen avgörs av kommuner och regioner utifrån de lokala förhållandena.

Det finns även särskilda rättigheter för finska, meänkieli och samiska:

- Enskilda har rätt att använda finska, meänkieli respektive samiska vid muntliga och skriftliga kontakter i ärenden i vilka den enskilde är part, om ärendet kan handläggas av personal som behärskar språken.
- Det finns även en skyldighet att verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli respektive samiska där detta behövs i enskildas kontakter.

Region Hallands mål och riktlinjer för skydd av nationella minoriteter

Mål och riktlinjer är av övergripande karaktär och syftar till att säkerställa lagstiftningens intentioner inom Region Hallands verksamheter. De pekar på insatser som behöver införlivas i Region Hallands ordinarie verksamhetsplanering och budgetarbete för att skapa den effekt som önskas. Insatserna är kopplade till det strategiska ramverk som rådande lagstiftning och Region Hallands övergripande strategier utgör.

Region Hallands övergripande strategi Halland Bästa Livsplatsen 2035 – Regional Utvecklingsstrategi för Halland har tre underliggande strategier, Hälso- och sjukvårdsstrategin, Kulturstrategi med kulturplan och Strategi för hållbar tillväxt. Visionen alla strategierna pekar mot är Halland bästa livsplatsen. För att uppnå visionen krävs ett mer sammanhållet, livskraftigt och delaktigt Halland. Strategierna tar avstamp i Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen där den grundläggande principen är tydlig – att ingen ska lämnas utanför i arbetet för en hållbar värld.

Region Hallands arbete för att säkerställa nationella minoriteters rättigheter i Halland konkretiserats i mål och riktlinjer för Region Hallands arbete för nationella minoriteter 2026–2035. Mål och riktlinjer ska ses som ett förtydligande i arbetet att efterleva intentionerna med minoritetslagstiftningen.

Region Hallands mål och riktlinjer för arbete med nationella minoriteters rättigheter följer lagstiftningens struktur. Arbetet med nationella minoriteter är aktuellt för alla nämnder i Region Halland. Som ett stöd till nämnderna följer ett förtydligande på ett övergripande plan genom nedan beskrivningar av mål, ambitionsnivå samt ansvar.

1. Information och myndighetsbemötande

Målbild

Region Halland ska ge relevant och korrekt information om nationella minoriteters rättigheter och vilket ansvar regionen har i enlighet med aktuell lagstiftning.

Ambition

Region Hallands personal ska ha adekvat kunskap om nationella minoriteters rättigheter.

Ansvar

Regionstyrelsen

2. Skydda, främja och utveckla språk och kultur

Målbild

Region Halland ska främja nationella minoriteters kultur och språk. Barns utveckling av kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.

Ambition

Verka för de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur och sitt språk genom samarbete mellan Region Halland, de halländska kommunerna, yrkesverksamma kulturskapare, det civila samhällets organisationer och i samråd med de nationella minoriteterna.

Ansvar

Driftnämnd Kultur och skola

3. Möjligheter till inflytande

Målbild

Ökad dialog och samråd med nationella minoriteter i Halland. Barn och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem ska främjas och formerna för detta ska anpassas till deras förutsättningar.

Ambition

Region Halland ska arbeta för inflytande och delaktighet och ska upprätthålla en god dialog med nationella minoriteter.

Ansvar

Regionstyrelsen

4. Arbeta mot diskriminering

Målbild

Region Halland ska arbeta för att motverka utsatthet och diskriminering av nationella minoriteter.

Ambition

Säkerställa att minoritetsperspektivet ingår i ordinarie kunskapshöjande insatser inom likarättsområdet riktat till medarbetare och utgör en del av arbetsgivaransvaret för att främja en inkluderande och rättighetsbaserad organisation.

Ansvar

Regionstyrelsen

Genomförande och uppföljning

Mål och riktlinjer är övergripande för Region Hallands arbete med nationella minoriteter och ett underlag för nämnderna och deras förvaltningar vid planering av verksamhet.

Nämnder och deras förvaltningar följer upp arbetet som en del i ordinarie styrsystem. Sammanställning presenteras årligen till Regionstyrelsen inom ramen för årsredovisningen.

På nationell nivå har MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, och Sametinget uppföljningsansvar av minoritetspolitiken enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. En gång per år följer de två aktörerna upp hur kommuner och regioner arbetar med nationella minoriteters rättigheter.

Regionstyrelsens Arbetsutskott 2025-12-16

Riktlinjer för Region Hallands arbete med nationella minoriteters rättigheter

Lagstiftningen

År **2000** infördes minoritetspolitiken som ett eget politikområde i Sverige.

Det övergripande målet med minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande, samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

Lagstiftningen

Regeringen reformerade minoritetspolitiken år **2009** och presenterade en strategi samt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Lagen gäller i hela Sverige och innebär att:

- minoritetsspråken ska skyddas och främjas
- de nationella minoriteterna ska kunna behålla och utveckla sin kultur
- förvaltningsmyndigheter är skyldiga att informera om minoriteternas rättigheter och ge dem inflytande i egna frågor

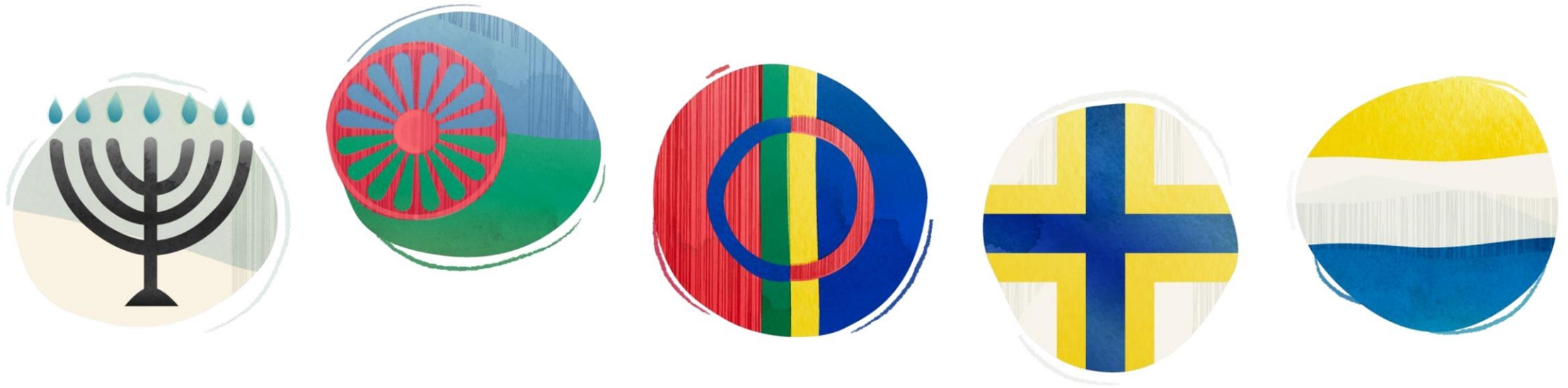
Lagstiftningen

År **2019** reviderades minoritetslagen så att rättigheter och skyldigheter stärktes ytterligare.

Kommuner och regioner är nu till exempel skyldiga att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete och dessa ska på begäran kunna lämnas ut till Länsstyrelsen i Stockholm (MUCF från 2026) och Sametinget som är uppföljningsmyndigheter för minoritetspolitiken.

De nationella minoriteterna i Sverige

Synpunktsrunda

- Internt – Samtliga förvaltningar
- Externt – Myndigheter, Kungliga Biblioteket, förbund, föreningar m.fl.
- Allmänhet – Via bibliotek och andra mötesplatser i kommunerna

Region Hallands riktlinjer

1. Information och myndighetsbemötande

Mål: Region Halland ska ge relevant och korrekt information om nationella minoriteters rättigheter och vilket ansvar regionen har i enlighet med aktuell lagstiftning.

Ansvar: Regionstyrelsen

Region Hallands riktlinjer

2. Skydda, främja och utveckla språk och kultur

Mål: Region Halland ska främja nationella minoriteters kultur och språk. Barns utveckling av kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.

Ansvar: Driftnämnd Kultur och skola

Region Hallands riktlinjer

4. Arbeta mot diskriminering

Mål: Region Halland ska arbeta för att motverka utsatthet och diskriminering av nationella minoriteter.

Ansvar: Regionstyrelsen

Ulrika Bertilsson & Anna Lindskog | Regionkontoret, Regional Utveckling
Ulrika.Bertilsson@regionhalland.se Anna.Lindskog@regionhalland.se

